

utredning saknas därom, att branden föranletts av sagda vårdslöshet. (II 154/1945).

26. *Tjänstebrott*. Ett 15-årigt byråbiträde vid folkförsörjningsnämnd, som bl. a. förfalskat ett köptillstånd, ansågs hava begått brottet såsom tjänsteman (II 392/1947).

Bertel Schwindt.

Drap eller etterlatelse i hjelpeløs tilstand

(strl. § 233 og § 242, 2. ledd)

Af statsadvokat PARELIUS, Molde.

Fra norsk rettspraksis kan refereres følgende sak hvor dette spørsmål har vært oppe til avgjørelse.

Etter de tiltaltes rettslige tilståelser under etterforskningen forelå følgende saksforhold:

Etter forutgående avtale lokket de to tiltalte ved nattetider en for dem ukjent fisker ombord på en motorskøyte hvor de slo ham bevisstløs og ranet ham. I fellesskap trakk de det bevisstløse offeret over på dekket av en annen skøyte som lå ved siden av. De la ham fra seg der, hvoretter tiltalte nr. 1, Thorheim, ytret omtrent følgende: „Jeg er da så klar i haue at jeg forstår vi ikke kan la ham gå nå.“

Dette ble ment og oppfattet som at de burde ta livet av offeret. Før imidlertid tiltalte nr. 2 fikk anledning til å bemerke noe, reiste offeret seg halvt opp, hvorpå tiltalte nr. 2 tildelte ham et nytt slag i ansiktet. Offeret kom seg likevel på benene og sprang akterover, forfulgt av tiltalte nr. 1. Tiltalte nr. 2 gikk herunder fra skøyten opp på kaien og så ikke det som deretter utspilte seg ombord. Tiltalte nr. 1 kom så umiddelbart etter opp på kaien og bemerket noe slikt som: „Han fór på sjøen“ eller „Jeg fikk ham på sjøen“. „Skal vi ta ham opp?“. Til dette svarte tiltalte nr. 2: „Til helvete med ham“, hvorpå de sammen forlot stedet. Offerets lik ble funnet drivende neste morgen. Begge de tiltalte erkjente seg straffskyldige for drap.

På grunnlag av dette ble begge etter Riksadvokatens ordre satt under tiltale til fellelse etter § 233, drap.

*

Under hovedforhandlingen for lagmannsretten ble saken bevismessig noe komplisert, idet begge de tiltalte helt fragikk sine tidligere tilståelser om drapet.

Spørsmålet om drap ble for tiltalte nr. 2's vedkommende, formulert slik:

Er tiltalte Kristian Larsen skyldig i å ha forvoldt en annens død eller medvirket dertil, *derved at han* etter at de tiltalte var ensforstått om å ta livet av Birkelund ved å kaste ham på sjøen, og etterat Thorheim hadde fulgt etter Birkelund og slått eller skremt ham på sjøen slik som nærmere beskrevet i spørsmål 3, på Thorheims spørsmål om de skulle ta ham opp, ga uttrykk for at de skulle la ham bli liggende uten å komme ham til hjelp, hvoretter de begge forlot stedet og hvorved Birkelunds død forvoldtes ved drukning?

Spørsmålet ble besvart med *nei*.

Det ble deretter stilt følgende spørsmål:

„Er tiltalte Kristian Larsen skyldig i retsstridig å ha forlatt i hjelpeløs tilstand noen som han pliktet å dra omsorg for eller å ha latt noen sådan person forbli i hjelpeløs tilstand, *derved at han* til tid og sted som nevnt i spørsmål 7 etter at Herman Birkelund ved det der beskrevne ran, var slått bevisstløs og etter at Birkelund var brakt opp på dekket og over på en annen båt, forlot båten og gikk på kaia og overlot Birkelund alene sammen med tiltalte Thorheim som i tiltaltes påhør hadde gitt uttrykk for at han ville ta Birkelund av dage“.

Såvel dette spørsmål som tilleggs spørsmålet om hvorvidt forbrytelsen hadde hatt døden tilfølge, ble besvart med ja.

Straffen ble satt til fengsel i 5 år. Hans anke over lovanvendelsen, saksbehandlingen (beskrivelsen i spørsmålet) samt straffetutmålingen ble forkastet av Høyesterett.

(Kjennelse av 18/8-1954).

*

Straffelovens § 242 har vært anvendt ytterst sjelden. I Rets-tidende er kun referert 2 saker; begge gjelder spesielle forhold fra okkupasjonstiden.

Om grensen mellom § 233 og § 242 kan vises til Skeie: Den norske strafferett II s. 84 (Oslo, 1946), og Andenæs: Straffbar unnlatelse s. 217—218 og 279.

N. P.